Dominicusgemeente Amsterdam
Spuistraat 12
1012 TS Amsterdam
Tel.: (020) 624 21 83 | 06 455 036 44
dominicusamsterdam.nl
e-mail: secretariaat@dominicusamsterdam.nl

JAARVERSLAG DOMINICUSGEMEENTE 2023

Inleiding

Op zondag 29 januari 2023 werd in de Dominicus onder het thema: Over het scheppende en herscheppende woord van God, in een gezamenlijke viering met de Ekklesia, de Missa Solemnis van Huub Oosterhuis en Tom Löwenthal uitgevoerd door onder andere het Dordrechts Kamerorkest, de Slagwerkgarage, de gezamenlijke koren en solisten.

De vieringen in de Dominicus zijn altijd gekoppeld aan een thema. Zo ontstaat een verdiepende serie vieringen. Thema's uit 2023 waren onder andere Spel, Het wonder in je lichaam, Waanzin, Levensliederen, Duisternis en Licht en Kies dan het Leven. Deze thema's worden door het Liturgisch Team al een jaar van te voren vastgesteld en dit jaar kwam het thema Kies dan het Leven over het boek Deuteronomium wel op een heel bijzonder moment: Juist in de maand van de aanval van Hamas op Israël en de harde reactie van Israël op de Palestijnen in Gaza. Wellicht wel één van de meest indrukwekkende series van het afgelopen jaar.

De Dominicus gaf ook ruimte aan Palestijnse christenen om te rouwen om hetgeen hun volk wordt aangedaan door de staat Israël als reactie op de gruwelijkheden van Hamas op 7 oktober. In twee indrukwekkende Gazawakes werd stilgestaan bij het onbeschrijfelijke leed dat zij dagelijks ondergaan. In reguliere vieringen werd geregeld stilgestaan bij het leed dat zowel de mensen in Israël als die in Palestina dagelijks moeten ondergaan. Maar ook slachtoffers van oorlogsleed elders op de wereld werden geregeld genoemd.

In mei werd voor het eerst op initiatief van Eva Martens, geëxperimenteerd met monologen in plaats van de vaste overweging. Een samenwerking van het LT met hedendaagse theatermakers en acteurs. Een mooi project met als thema Nu ben ik alleen! Er werd ingezoomd op het perspectief van Koningin Wasti; de vrouw van Noah, Maria Magdalena en Judas.

Activiteiten:

Waar de zondagse vieringen de spil zijn van de Dominicus, werden er echter ook in 2023 weer vele activiteiten georganiseerd. Het doordeweekse programma werd zeer goed bezocht. Los van het reguliere aanbod, zoals bijbelstudie en meditaties werd bijvoorbeeld in vier avonden ook nader ingegaan op de spiritualiteit van Nick Cave, rockartiest. Op de verdiepingsdinsdagen tijdens advent en veertigdagentijd bezocht een groep mensen de Dominicus om onder leiding van één van de pastores te reflecteren op deze bijzondere liturgische tijden in het kerkelijk jaar. Tijdens de veertigdagentijd ontvingen ook in 2023 weer honderden mensen dagelijks de vastenkalender met teksten en afbeeldingen die door een kleine groep Dominicusgangers wordt verzorgd. De boekentafel achter in de kerk is ook in 2023 goed bezocht. Met de opbrengst worden uitgaven ondersteund zoals de nieuwe gordijnen in de grote zaal van de pastorie.

In 2023 is weer een start gemaakt met de Dominicusreis. Deze zal plaatsvinden in 2024, maar geregeld kwamen de reislustigen in 2023 al samen om de reis naar Frankrijk voor te bereiden.

Het Open Huis werd dit jaar weer druk bezocht. Bij de avondmaaltijd waren nog altijd meer dan achthonderd mensen aanwezig. Dit al decennia bestaande evenement op eerste kerstdag biedt voor velen de mogelijkheid om toch een mooie kerst te hebben. Dak- en thuislozen, eenzame jongeren en ouderen en reguliere Dominicusgangers wisten de Dominicus weer volop te vinden en genoten van een groot aanbod aan activiteiten en optredens. En zeker ook van het heerlijke eten dat met 800 man genuttigd werd.

Verhuur van de Dominicus loopt nog altijd heel goed. Locatie en de sfeer van het gebouw dragen hier zeker aan bij. Trijntje Oosterhuis huurde de Dominicus ook en trad met twee programma's op. Met liederen van haar vader en met een kerst show.

Personele bezetting

Het betaalde team van de Dominicus wordt in 2023 gevormd door de pastores Eva Martens en Arjan Broers; de musici Arjan van Baest (dirigent) en Evert van Merode (pianist/organist), Frederik Lobbrecht (coördinerend secretaris) en Jan Pieter de Jong (coördinator verhuur). Eind 2023 heeft Arjan van Baest aangegeven te zullen gaan stoppen met zijn werk met ingang van 1 september 2024. Dat is voor de Dominicus een groot verlies, maar de procedure om tot vervanging te komen is reeds in volle gang.

Pastoraal Team

Eva Martens en Arjan Broers vormen een sterk koppel dat vele nieuwe initiatieven de gemeente heeft binnengedragen. De Beleidsraad is werkgever en leidinggevende van de twee pastores. Geregeld zijn er werkbesprekingen en één keer per jaar, meestal in mei/juni is er een functioneringsgesprek met de leidinggevende en de personeelsfunctionaris. Nascholing en voortgang samenwerking zijn daarbij belangrijke aandachtspunten.

Liturgisch team

Naast de pastores is een Liturgisch Team actief dat in gezamenlijkheid zorgdraagt voor de zondagse vieringen en voor incidentele liturgische diensten (bijvoorbeeld de Gazawakes). Zij komen wekelijks bijeen om met elkaar de diensten voor te bereiden, elkaar te stimuleren, van feedback te voorzien en iedere keer weer mooie vieringen te maken. Dankzij dit team beschikt de Dominicus over een veelstemmigheid waar het gaat om interpreteren van Thora en Evangelie voor de huidige tijd. Punt van aandacht is het nog inclusiever maken van dit team.

Externe Betrekkingen

Een lid van de beleidsraad heeft het aandachtsveld externe betrekkingen. Zo is er contact met de Raad van Kerken Amsterdam, 10 keer per jaar een vergadering. Vanuit de Raad van Kerken vloeien verschillende activiteiten voort: bezoek aan zustergemeenten, meedoen in de jaarlijkse vesper op 4 mei en diverse herdenkingen. Ook zijn we lid van de sinds kort opgerichte organisatie: Interreligieuze betrekkingen in de binnenstad van Amsterdam.

Diaconie

Hoewel de werkgroep Diaconie momenteel in ruste is, worden er wel vele diaconale activiteiten ontplooid binnen de Dominicus. Zo is er een groep die zich bezighoudt met het inventariseren van organisaties en projecten in ontwikkelingslanden die de steun van de Dominicus goed kunnen gebruiken. Geregeld wordt dan aandacht besteed aan deze organisaties en projecten door bijvoorbeeld de helft van een zondagse collecte aan hen af te staan.

Verder is er een taalgroep actief die over het jaar heen op wekelijkse basis aan zo'n veertig nieuwkomers en ongedocumenteerden Nederlandse les geeft.

Het solidariteitsfonds is er speciaal voor hen die een extra steuntje in de rug goed kunnen gebruiken. Het fonds draagt dan bij aan bijvoorbeeld een nieuwe wasmachine of aan een bibliotheekabonnement voor mensen die dat zelf niet kunnen bekostigen.

De Amnesty werkgroep vraagt geregeld aandacht voor politieke gevangenen en organiseert dan schrijfavonden.

Over het Open Huis is reeds iets geschreven onder de inleiding, maar dit vormt zeker een belangrijke pijler van de diaconale activiteiten.

Maandelijks vinden in de Dominicus de Klimaatwakes plaats. Vanuit interreligieus perspectief wordt gezocht naar troost en bemoediging voor het volhardende werk van vele klimaatactivisten. Deze wakes worden goed bezocht en worden op inhoud zeer gewaardeerd.

Pastoraat

Het pastoraat vormt één van de kerntaken van de pastores. Er is een groep Dominicusgangers die mensen thuis bezoekt en hen vanuit de Dominicus steun en bemoediging biedt. De werkgroep Pastoraat is verantwoordelijk voor het doordeweekse groepenprogramma, voor de hartelijke ontvangst van mensen op zondag en fungeert als klankbord voor de pastores. Na iedere zondagse dienst, die ook integraal via internet is te volgen, vindt altijd nog een zoom bijeenkomst plaats onder leiding van een vaste groep moderatoren. Zo zijn ook zij die niet naar de Dominicus kunnen komen, persoonlijk uitgenodigd om actief te reflecteren over de dienst. De werkgroep zelf heeft 2023 gebruikt om na te denken over de wijze waarop zij zichzelf georganiseerd heeft en werkt nu enthousiast aan een WP 2.0.

Beheercommissie en Stichting Beheer

De Stichting Beheer is verantwoordelijk voor de uitgaven die het onderhoud aan het gebouw betreffen. Zij is feitelijk eigenaar van de Dominicus en staat deze om niet af aan de Dominicusgemeente. De Dominicusgemeente op haar beurt zorgt met jaarlijkse dotaties voor het kapitaal van de Stichting.

Het onderhoud vindt plaats onder het toeziend oog van de Beheercommissie. 2023 stond in het teken van een grote verbouwing van het portaal van de kerk en van restauratie van de kleine spitsboog waaruit kleine steentjes naar beneden vielen. Een immense klus. De keuken achter in de kerk is gemoderniseerd hetgeen ook voor verhuur van groot belang is. Daarnaast zijn de toiletten gemoderniseerd en is er een nieuw MIVA toilet gekomen. Bij de hoofdingang is een glazen schuifpui gekomen waardoor deze ingang in de toekomst beter bruikbaar is. Kou kan beter buiten gehouden worden.

De vloertegels in de kerk zijn opnieuw vastgezet. Een gespecialiseerd bedrijf heeft de tegels voorzichtig losgemaakt, de ondergrond verstevigd en waar tegels kapot waren, deze vervangen. Nergens meer losse en kapotte tegels. Een hele verbetering. Bij deze renovatie is direct rekening gehouden met het uitbreiden van de ringleiding waardoor het straks in de gehele kerk voor slechthorenden, goed te verstaan moet kunnen zijn.

Het was voor de Beheercommissie hiermee een zeer intensief jaar. Toch wordt ook de renovatie van de pastorie al voorbereid, welke in 2025 moet gaan plaatsvinden. Gelukkig had de Stichting Beheer voldoende middelen om een en ander te bekostigen; uiteraard met de nodige subsidies van provincie en gemeente.

De Beheercommissie draagt daarnaast de gedelegeerde verantwoordelijkheid voor de financiën van de Dominicus. Zij stelt de begroting en de jaarrekening vast welke dan door de Beleidsraad wordt goedgekeurd. Zo is de jaarrekening over 2022 goedgekeurd na een grondige inspectie door de Kascontrolecommissie en is ook de begroting voor 2024 vastgesteld.

Waar in het jaarverslag over 2022 nog grote zorgen werden uitgesproken over de stijgende energieprijzen, dankzij de Beheercommissie is op een zeer gunstig moment een nieuw energiecontract afgesloten waardoor deze zorg nu minder groot is.

De werkgroep Beeld en Geluid, die verantwoordelijk is voor de streaming van diensten, is in nauwe samenwerking met de Beheercommissie druk doende om verbeteringen aan te brengen in haar aanbod. Het tegenwoordig mogelijk dat mensen diensten tot een jaar na datum terug kunnen kijken! Een fantastische service waarvan we weten dat er ook in het buitenland gebruik van gemaakt wordt. Zo vertelde onlangs een Nederlandse vrouw die werkt op West-Papoea dat zij zich op deze wijze zich sterk verbonden weet met de Dominicus.

De ICT, ook een verantwoordelijkheid van de Beheercommissie, vraagt nog veel (achterstallig) onderhoud. Gelukkig is ook hier een aantal vrijwilligers actief om te komen tot betrouwbare, veilige en goedwerkende systemen.

Muziek in de Dominicus

Met recht kan muziek tot een belangrijke pijler van de Dominicus gerekend worden. Onder leiding van onze vaste dirigent en pianist/organist en het fantastische Dominicuskoor - en cantorij worden iedere week weer de vieringen opgeluisterd en verdiept door hun inbreng. Ook dit jaar werd de gemeente weer verrast met nieuwe liederen en met gedichten op muziek gezet.

Archiefgroep

De Dominicus bezit een uitgebreid archief dat informatie bevat vanaf 1964. Het bevindt zich in de pastorie Spuistraat 12. In 2022 reeds is het oudste deel van het archief (tot 1964) ondergebracht in het Stadsarchief van de gemeente Amsterdam. De recentere archiefstukken worden digitaal opgeslagen en ook het archief sinds 1964 wordt voor een groot deel gedigitaliseerd.

Kascontrolecommissie

Nadat de kascontrole jarenlang werd uitgevoerd door een registeraccountant of administratieconsulent, verlaat de Dominicus zich nu op het oordeel van een kascommissie. Deze kascommissie kweet zich direct serieus van haar taak en deed een aantal aanbevelingen in het kader van gezond financieel beleid en goed bestuur. Een van de aanbevelingen was om de structuurnota in die zin aan te passen en een regeling toe te voegen over de kascontrolecommissie. Dat heeft in 2023 haar beslag gekregen. De kascontrolecommissie wordt door de Beleidsraad benoemd, controleert de jaarstukken van de Dominicusgemeente en adviseert de Beleidsraad over het al dan niet vaststellen van deze stukken en adviseert gevraagd of ongevraagd over de financiën van de Dominicusgemeente. De jaarrekening 2022 is door haar met een positief advies voorgelegd en daarna vastgesteld.

Werkgroep Communicatie

In 2023 zijn de nieuwe huisstijl en de geheel vernieuwde website feestelijk gelanceerd. Hiermee ging een langgekoesterde wens in vervulling. Een enthousiaste groep van technici, creatieve personen en mensen met verstand van communicatie, ondersteunen de Dominicusgemeente nu bij het promoten van haar activiteiten op de website en via sociale media.

Vrijwilligers

De Dominicus draait voor een groot deel op vrijwilligers. Daar zijn we supertrots op. Toch moet ook erkend dat het vrijwilligersbestand veroudert en daarmee kwetsbaar wordt. Positief gegeven is dat steeds meer jongeren en jonge gezinnen de Dominicus weten te vinden. Hen actief betrekken bij al het werk dat moet gedaan zal een speerpunt zijn voor het komende jaar.

Beleidsraad

De Beleidsraad, het bestuur van de Dominicusgemeente, kende een aantal personele wijzigingen en had en heeft nog altijd openstaande vacatures. Dat maakte dat met een relatief kleine groep mensen veel werk verzet moest worden. Dat heeft er onder andere toe geleid dat de BR aan een gemeentelid de opdracht heeft gegeven na te denken over het toekomstbestendig maken van de organisatie- en overlegstructuur van de Dominicusgemeente. We hopen daar in 2024 de resultaten van te krijgen en beslissingen te kunnen nemen. Tevens is ingestemd met een onderzoek naar de betekeniswaarde van de Dominicus voor haar mensen, vrijwilligers, betaalde krachten, belangrijke samenwerkingspartner en de toegevoegde waarde voor de stad en de wereld. Ook van dit onderzoek hoopt de BR in 2024 de resultaten te ontvangen. Wellicht leidt dat dan nog tot een gerichtere aansturing van activiteiten en gebruik van middelen.

Plannen en ambities voor de komende jaar zijn onder meer:

• Verbeteringen van het gebouw: afronden van de grote renovatie aan het kerkgebouw, voorbereiden van de renovatie van de pastorie.

• Versterken van de mogelijkheden voor beeld- en geluidsregistratie (ringleiding, lichtplan, e.d.).

• Verdere professionalisering van Liturgisch Team en bestuur.

• De band met andere culturele en kerkelijke organisaties en zustergemeenten in Amsterdam versterken

• Toekomstbestendig maken van de organisatie- en overlegstructuren.

• Jonge mensen activeren om taken op te pakken binnen de Dominicus.